

Regelbunden tillsyn i Kvistbergsskolan och Stöllets skolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–9

Obligatorisk särskola årskurserna 1–10

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Torsby kommun och besökt Kvistbergsskolan och Stöllets skolan den 23-24 september 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats ([www.skolinspektionen.se/Regelbunden tillsyn](http://www.skolinspektionen.se/Regelbunden_tillsyn)).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolorna ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 29 april 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och skolorna, dels den information som samlats in under besöket. I Kvistbergsskolan och Stöllets skolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolorna från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolorna

Tabell 1: Antal elever på Kvistbergsskolan och Stölletsskolan

Kvistbergsskolan	Antal elever
Förskoleklass	9
Grundskola	123
Grundsärskola	2
Träningsskola	1

Källa: Kvistbergsskolan

Stölletsskolan	Antal elever
Förskoleklass	7
Grundskola	85
Grundsärskola	1

Källa: Stölletsskolan

Kvistbergsskolan och Stölletsskolan tillhör Klarälvdalens rektorsområde med gemensam rektor. Utbildningen vid båda skolorna omfattar förskoleklass och grundskola årskurserna 1–9 samt obligatorisk särskola årskurserna 1–10.

Kvistbergsskolan är kommunens nordligaste skola och är belägen i Sysslebäck 8 mil norr om Torsby. Stölletsskolan är belägen i Stöllet 4 mil norr om Torsby och 4 mil söder om Sysslebäck. I Klarälvdalens rektorsområde har flera skolor för årskurserna 1–6 avvecklats under de senaste åren. Två av dessa har omvandlats till fristående skolor, där eleverna inför årskurs 7 fortsätter sin skolgång vid Kvistbergsskolan eller Stölletsskolan.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Måluppfyllelse i årskurs 5

	Kvistbergsskolan					Riket
	2003	2004	2005	2006	2007	2007
Andel (%) som ej nått målen i samtliga ämnen	.	.	.	.	.	.

Källa: Kvistbergsskolan

. = Uppgift saknas

	Stöllets skolan					Riket
	2003	2004	2005	2006	2007	2007
Andel (%) som ej nått målen i samtliga ämnen	.	.	.	.	.	.

Källa: Stöllets skolan

. = Uppgift saknas

Tabell 3: Resultat för elever i årskurs 9

	Kvistbergsskolan					Samtliga skolor i kommunen ¹	Kommun-grupp ²	Riket ³
	2003	2004	2005	2006	2007	2007	2007	2007
Genomsnittligt meritvärde	214	218	200	228	205	212	206	207
Andel (%) som ej nått målen i samtliga ämnen	..	..	..	..	..	18	21	24
Andel (%) behöriga till nationellt program	96	93	97	100	80	90	90	89

Källa: Skolverkets statistik

.. = Uppgift kan ej visas, då resultatuppgiften baseras på färre än 10 individer

¹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen

² Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

³ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

	Stöllets skolan					Samtliga skolor i kommunen ⁴	Kommun-grupp ⁵	Riket ⁶
	2003	2004	2005	2006	2007	2007	2007	2007
Genomsnittligt meritvärde	207	..	211	226	218	212	206	207
Andel (%) som ej nått målen i samtliga ämnen	..	..	..	..	..	18	21	24
Andel (%) behöriga till nationellt program	100	..	56	100	87	90	90	89

Källa: Skolverkets statistik

.. = Uppgift kan ej visas, då resultatuppgiften baseras på färre än 10 individer

Tabell 4: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 9

	Kvistbergsskolan					Samtliga skolor i kommunen ⁷	Kommun-grupp ⁸	Riket ⁹
	2003	2004	2005	2006	2007	2007	2007	2007
Andel (%) elever som uppnått minst Godkänt i:								
Engelska	.	.	..	..	72	95	.	95
Matematik	.	.	..	..	60	73	.	84
Svenska	.	.	..	..	90	96	.	96
Svenska som andraspråk	.	.	.	.	.	.	.	81

Källa: Skolverkets statistik

. = Uppgift saknas

. = Uppgift kan ej visas, då resultatuppgiften baseras på färre än 10 individer

⁴ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen

⁵ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

⁶ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

⁷ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen

⁸ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

⁹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

	Stöllets skolan					Samtliga skolor i kommunen ¹⁰	Kommun- grupp ¹¹	Riket ¹²
	2003	2004	2005	2006	2007	2007	2007	2007
Andel (%) elever som uppnått minst Godkänt i:								
Engelska	.	.	..	..	..	95	.	95
Matematik	.	.	..	..	..	73	.	84
Svenska	.	.	..	..	..	96	.	96
Svenska som andraspråk	.	.	.	.	.	.	.	81

Källa: Skolverkets statistik

. = Uppgift saknas

. . = Uppgift kan ej visas, då resultatuppgiften baseras på färre än 10 individer

Kommentar och bedömning:

Inspektionen visar att det vid skolorna genomförs en uppföljning av elevernas kunskaper i förhållande till målen i läroplanen och de nationella kursplanerna i samtliga ämnen enligt lärare, specialpedagoger och rektorn. Denna uppföljning sker främst på individnivå. Dock saknas en samlad bild av skolornas resultat i förhållande till kursplanernas mål. Någon analys av skolornas samlade resultat presenteras inte i skolornas dokument. Tabell 3 visar att elevernas meritvärde vid båda skolorna har varierat under de fyra senaste åren. Såväl Kvistbergsskolan som Stöllets skolan redovisar ett lägre genomsnittligt meritvärde för år 2007 än för år 2006. Vid båda skolorna är elevgrupperna små, vilket innebär att ett fåtal elever har stor påverkan på skolornas samlade resultat. Tabell 4 visar att resultaten vid de nationella ämnesproven i årskurs 9 inte kan redovisas då resultatuppgiften baseras på färre än 10 elever.

Skolinspektionens bedömning är att skolorna saknar en samlad bild av elevernas kunskapsresultat.

¹⁰ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen

¹¹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

¹² Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp resultaten i alla ämnen/ämnesområden i förhållande till styrdokumentens krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

1.3.2 Betyg sätts, intyg och studieomdömen utfärdas samt betygskatalog förs enligt förordningarnas krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola	X	

Motivering

Läraren ska enligt läroplanen vid betygssättningen utnyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till kraven i kursplanen och göra en allsidig bedömning. Det är viktigt att det förs diskussioner om de lokala tolkningarna av kursplaner och betygskriterier mellan lärare, både för att inspirera och lära av varandra och för att skapa likvärdiga förutsättningar för undervisningen och bedömningen av elever i skolan och i olika skolor. Rektorn ansvarar för att sådana diskussioner kommer till stånd.

Inspektörerna får uppfattningen att det sällan förekommer att lärare samråder om tolkningen av betygskriterier och mål. Interna betygsg Diskussioner förekommer i liten omfattning vid skolorna eftersom betygssättande lärare oftast saknar kollegor vid den egna skolan. Skolövergripande betygsg Diskussioner inom kommunen förekommer, men sker endast på lärarnas egna initiativ. Det är sällsynt att grupper av ämneslärare från olika skolor eller kommuner träffas och samråder om betygssättningen.

Skolinspektionens bedömning är att arbetet med att säkra betygens likvärdighet bör utvecklas.

Enligt grundskoleförordningen ska, om en elev inte når upp till de mål i ett ämne som enligt kursplanen ska ha uppnåtts i slutet av det nionde skolåret, betyg inte sättas i ämnet. Betyg ska heller inte sättas i ett ämnesblock om eleven inte når upp till målen i samtliga ämnen som ingår i blocket. I fall som avses i första stycket ska en skriftlig bedömning (tidigare skriftligt omdöme) av elevens kunskapsutveckling i ämnet eller ämnesblocket ges. Av bedömningen kan också framgå de stödåtgärder som har vidtagits. Bedömningen ska undertecknas av läraren.

De skriftliga omdömen som inspektörerna tar del av redovisar inte vilka mål eleven uppnått.

Skolinspektionens bedömning är att skolorna måste förbättra de skriftliga bedömningar som ges för ämnen där eleven inte uppnått kursplanens mål.

Se vidare Skolverkets allmänna råd och kommentarer om likvärdig bedömning och betygssättning.

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola	X	

Motivering

Läroplanen innehåller de övergripande målen och riktlinjerna för utbildningen. Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen på skolans arbete. De anger därmed en önskad kvalitetsutveckling i skolan. Skolan ska bland annat enligt läroplanen hos eleven utveckla nyfikenhet och lust att lära, utveckla elevens eget sätt att lära och tillit till sin egen förmåga.

Vid intervjuer med lärarna framkommer att de i olika hög grad utgår från strävansmålen i undervisningen. I skolorna finns till exempel ingen plan för hur de vill utveckla elevernas inflytande eller lust att lära genom åren i skolan. Vid verksamhetsbesöken ser inspektörerna få exempel på att eleverna får pröva olika sätt att lära.

Skolinspektionens bedömning är att undervisningen i högre grad bör utgå från strävansmålen i läroplanen och kursplanerna.

1.4.2 Elevernas ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet och eleverna i den obligatoriska särskolan utvecklar sitt eget sätt att lära och tillit till sin egen förmåga.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola	X	

Motivering
Enligt skollagen ska eleverna ha inflytande över hur deras utbildning utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Enligt läroplanen ska skolan klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Utifrån klassrumsbesök och intervjuer med lärare och elever är intrycket att det varierar mellan lärare och ämnen i vilken grad eleverna görs medvetna om målen i läroplanen och de nationella kursplanerna. Elevernas medverkan i planering och genomförande av undervisningen sker i varierad grad, men något målstyrt arbete som innebär ett verkligt inflytande för eleverna är svårare att finna. Kursplanernas mål är delvis kända av eleverna eller kopplade till undervisningen. Inspektörerna ser vanligtvis inte att målen är tydliggjorda i det dagliga arbetet eller att eleverna ges möjlighet att utvärdera och reflektera över sitt lärande. Lärare uttrycker att de inte är tillräckligt bra på att uppmärksamma eleverna på det inflytande de i realiteten har och anser att de borde bli duktigare på detta. Skolinspektionens bedömning är att skolorna bör arbeta för att öka elevernas kännedom om målen för utbildningen samt öka elevernas inflytande över undervisningen.

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former och eleverna i den obligatoriska särskolan ges möjlighet till inflytande över hur deras utbildning utformas och till att påverka, vara delaktiga och ta ansvar.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att stödja elevernas utveckling och lärande

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering

Enligt läroplanen ska alla som arbetar i skolan samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Läraren ska samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen.

Enligt lärare och rektorn finns inget system för att följa upp och analysera skolornas resultat vid nationella prov i årskurs 9 och vid betygssättningen i årskurserna 8 och 9. Inte heller följs resultaten vid nationella ämnesprov i årskurs 5 upp på ett systematiskt vis. Detta innebär att de avstämningstillfällen som nationella proven och betygssättningen utgör inte används som ett redskap för att reflektera över och utveckla undervisningen i samtliga årskurser. Resultaten tenderar att bli en angelägenhet för de lärare som undervisar i de aktuella årskurserna och inte för samtliga lärare som undervisar eleverna. Systematiskt samarbete kring verksamhetens utformning eller progression i elevernas lärande är inte utvecklat.

Skolinspektionens bedömning är att skolorna bör utveckla samverkan mellan lärare som arbetar med olika åldrar.

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund för fortsatt skolgång.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Förskoleklassen		X

Motivering
Enligt skollagen ska utbildningen i förskoleklass stimulera varje barns utveckling och lärande samt ligga till grund för fortsatt skolgång. Vid Kvistbergsskolan undervisas eleverna i förskoleklassen och årskurs 1 samtidigt av samma lärare. Enligt inspektörerna kan denna fördelning av eleverna innebära att förskoleklassens elever får en mer skolinriktad verksamhet, vilket inte är avsett. Ett syfte med att införa förskoleklass var att förskolan och grundskolan skulle närma sig varandra. Förskolepedagogikens betoning av barnets eget utforskande, lek, omsorg och skapande skulle få genomslag i skolan. Förskoleklassen är en del av skolan och det första steget i att genomföra och uppfylla läroplanens mål. Skolinspektionens bedömning är att förskoleklassen vid Kvistbergsskolan bör få en undervisning som i större utsträckning betonar förskolepedagogiken.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov
Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola	X	

Motivering
Enligt skollagen ska särskilt stöd ges till elever som har svårigheter i skolarbetet. Vid samtal med lärare samt rektorn framkommer att särskilt stöd i första hand ges i ämnena engelska, matematik och svenska. Inspektörerna vill påpeka att rätten till särskilt stöd inte är begränsad till dessa ämnen. Skolinspektionens bedömning är att skolorna bör utreda om elever är i behov av stöd i andra ämnen än engelska, matematik och svenska.

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola	X	

Motivering
Enligt grundskoleförordningen ska rektorn se till att en elevs behov av särskilda stödåtgärder utreds om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas. Som påpekats i föregående avsnitt bör skolorna utreda elevers behov av särskilt stöd i samtliga ämnen. Åtgärdsprogram upprättas enligt rektorn och lärare för elever i behov av särskilt stöd. Inspektörerna tar del av åtgärdsprogram av god kvalitet, men även åtgärdsprogram som har en del brister. Exempelvis framgår det inte alltid vilka behoven är. En tydlig beskrivning av vilka åtgärder som

skolan avser att vidta kopplat till elevens stödbehov framgår inte alltid. Ibland saknas utvärderingsbara och konkreta mål som eleven ska uppnå. Målen saknar i flera fall koppling till nationella mål i läroplan och kursplaner.

Skolinspektionens bedömning är att åtgärdsprogrammets kvalitet bör utvecklas.

Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2008:25) för arbete med åtgärdsprogram.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering
Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska huvudmannen för verksamheten eller den huvudmannen bestämmer se till att det finns en likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet. Planen ska syfta till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. I planen ska planerade åtgärder redovisas. Planen ska årligen följas upp och ses över. Likabehandlingsplanen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Vid inspektionstillfället har skolorna var sin likabehandlingsplan. Dessa planer kan inte anses motsvara en sådan likabehandlingsplan som lagen kräver då de exempelvis inte tydligt och konkret anger vilka åtgärder som behövs för att främja likabehandling. Dessutom saknas en specifik redovisning av verksamhetens behov, utifrån en aktuell kartläggning som utgångspunkt för vilka insatser som avses påbörjas och genomföras under det kommande året. Vid intervjuer framkommer att ett flertal elever inte känner till likabehandlingsplanen. Skolinspektionens bedömning är att skolornas likabehandlingsplaner inte uppfyller de krav som ställs på en sådan plan. Sedan inspektionsbesöken gjordes i Torsby kommun har lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever upphört att gälla. Lagen upphörde att gälla den 1 januari 2009. Därefter gäller i stället 14 a kap. skollagen (1985:1100, ändrad genom 2008:571) och den nya diskrimineringslagen (2008:567). Detta innebär att skolorna från och med den 1 januari 2009 ska beakta bestämmelserna i två regelverk för att garantera samma materiella skydd mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det finns inget som hindrar att skolan/verksamheten för samman de planer som ska upprättas till ett dokument. Barns och elevers medverkan vid upprättandet m.m. av nämnda planer

regleras i förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.1.6 Barn och ungdomar tas emot i enlighet med författningarna

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.1.7 Elever som i den obligatoriska särskolan har slutfört årskurs 9 kan få fortsatt utbildning i årskurs 10.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Obligatorisk särskola	X	

3.1.8 Elever mottagna i särskolan och som får sin undervisning i grundskolan följer särskolans kursplaner.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Obligatorisk särskola	X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering

Enligt skollagen är kommuner skyldiga att för undervisningen använda lärare, förskollärare eller fritidspedagoger som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva. Undantag får göras endast om personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna.

Enligt rektorn har lärarna utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Det förekommer dock att lärare 1–7 i svenska och samhällsorienterande ämnen eller i matematik och naturorienterande ämnen arbetar som klasslärare vid skolorna. Denna organisation resulterar i att lärare undervisar i ämnen där de saknar föreskriven ämneskompetens. Dessutom undervisas elever i särskolan och elever i behov av särskilt stöd i grundskolan av personal som i vissa fall saknar pedagogisk utbildning.

Skolinspektionens bedömning är att skolorna bör arbeta för att organisera lärarna så att de har utbildning för den undervisning de bedriver.

3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.3 Rektors ansvar**Bedömningspunkter****3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.**

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering

Enligt skollagen ska det för ledningen av utbildningen i skolorna finnas rektorer. Rektorn ska hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Det åligger rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas.

Enligt samstämmiga uppgifter från såväl personalen som rektorn innebär rektorns arbetssituation, där han är rektor för två F–9 skolor samt samordnare för kommunens skolskjutsar, svårigheter att hålla sig informerad om verksamheten.

Skolinspektionens bedömning är att rektorn bör se över sin arbetssituation för att hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolorna.

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.3.4 Rektorn i särskolan fattar beslut om avvikelser från särskolans timplan, som krävs med hänsyn till undervisningens uppläggning i grundskolan.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Obligatorisk särskola	X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering

Enligt läroplanen måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Ett sådant arbete måste ske i ett aktivt samspel mellan skolans personal och elever och i nära kontakt med såväl hemmen som med det omgivande samhället.

Skolledning och personal är vid några tillfällen under läsåret samlade och diskussioner om skolornas olika insatser och resultat lyfts fram. En utvärdering av elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen genomförs på individnivå. Skolorna genomför dock ingen systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till målen i årskurs 5 och 9 i samtliga ämnen.

En sådan analys är ett viktigt instrument för att med riktade insatser kunna öka elevernas måluppfyllelse såväl individuellt som generellt. Analysen bör också belysa skillnader mellan flickors och pojkars resultat.

Skolinspektionens bedömning är att skolorna bör utveckla sitt systematiska kvalitetsarbete så att sambanden mellan förutsättningarna, det pedagogiska arbetet samt måluppfyllelsen analyseras.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning ska varje skola som ingår i det offentliga skolväsendet årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan, respektive fritidshemmet avser att vidta för ökad måluppfyllelse.

I kvalitetsredovisningen ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.

Skolorna upprättar årligen en skriftlig kvalitetsredovisning. Kvalitetsredovisningarna uppfattas dock inte som ett levande dokument för utvecklingsarbetet på skolorna. De utvärderingar och utvecklingsarbeten som görs redovisas i liten omfattning.

Skolinspektionens bedömning är att skolornas kvalitetsredovisningar inte uppfyller kraven i förordningen. Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:18) om kvalitetsredovisning.

Enligt ändring i förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplaner och planer mot kränkande behandling redovisas i kvalitetsredovisningen. Ändringen trädde ikraft

den 1 januari 2009 och ska tillämpas första gången för kvalitetsredovisningar som avser 2009.

2009-01-29 Göteborg

Ulla-Britt Norin

Lena von Platen